

Jakelussa mainitut

AMPUMA-ASEIDEN HALLUSSAPITOLUPIEN ANTAMINEN JA PERUUTTAMINEN

Ampuma-aseen hankkimisluvan antamisen perusteet on säädetty ampuma-aselain (1/1998) 42 - 45 §:ssä. Hallussapitoluvan peruuttamisperusteista on säädetty lain 67 §:ssä.

Sisäasiainministeriö on 16.10.2007 antanut Aselupakäytäntöjen yhtenäistämisohteet (SM-2006-02043/Tu-51, jäljempänä yhtenäistämisohteet), jotka ovat tulleet voimaan 19.10.2007.

Sisäasiainministeriö määrää, että jakelussa mainitut tarkistavat, että kihlakuntien poliisilaitosten ampuma-aselupien lupaprosessit täyttävät ampuma-aselain vaatimukset ja yhtenäistämisohteissa annetut linjaukset. Lisäksi sisäasiainministeriö määrää, että jakelussa mainitut tarkistavat, että kihlakuntien poliisilaitoksilla on varattu riittävät resurssit aseluvanhakijoiden haastattelujen tekemiseen.

Kaikki luvanhakijat on haastatettava lupahakemuksen jättämisen yhteydessä yhtenäistämisohteiden kohdassa 2.6. selostetulla tavalla.

Kaikki ensimmäistä lupaa hakevat on haastatettava erikseen. Sisäasiainministeriö korostaa, että haastattelu on tehtävä hakemuksen jättämisen jälkeen siten, että haastattelijalla on käytössään kaikki se materiaali, joka haastatteluun mennessä kertyneen tiedon perusteella tarvitaan ratkaisun tekemiseen. Haastattelijan on perehdyttävä materiaaliin ennakkolta sekä tehtävä tarvittavat lisäselvitykset. Kaikkien pistooliin, revolveriin, pienoispistooliin tai pienoisrevolveriin ensimmäistä lupaa hakevien henkilöiden haastattelussa on oltava läsnä kaksi haastattelijaa.

Sisäasiainministeriö painottaa, että lupaviranomainen voi ampuma-aseasetuksen (145/1998) 43 §:n 3 momentin perusteella vaatia hakijaa esittämään luvan antamisen edellytyksiä koskevia selvityksiä. Lupaviranomainen voi siten tarvittaessa pyytää luvanhakijaa toimittamaan lääkärintodistuksen terveydentilastaan. Lääkärintodistuksesta on käytävä ilmi,

onko henkilöllä sellainen psyykkinen sairaus tai mielenterveydellinen ongelma, johon liittyy vaara vahingoittaa itseään tai muita.

Poliisilla on poliisilain (493/1995) 35 §:n 2 momentin perusteella oikeus saada perustellusta pyynnöstä ampuma-aseluvan voimassaolon harkitsemiseksi luvanhaltijan terveydentilaan, päihteiden käyttöön tai väkivaltaiseen käyttäytymiseen liittyviä tietoja salassapitovelvollisuuden estämättä, jos on syytä epäillä, että luvanhaltija ei enää täytä luvansaannin edellytyksiä. Tiedot tulee pyytää mahdollisuuksien mukaan siltä lääkäriltä, jolla on hakijan psyykkisen terveydentilan arvioimiseen parhaimmat edellytykset. Hakijaa hoitaneet lääkärit tulee tarvittaessa tiedustella luvanhaltijalta.

Pistoolien, pienoispistoolien, revolverien ja pienoisrevolverien soveltuvuutta eri käyttötarkoituksiin sekä käyttötarkoituksen osoittamista on ohjeistettu yhtenäistämisohejien 3-luvussa. Sisäasiainministeriö korostaa, että hakijan on lupaa ampumaurheilu tai -harrastus -perusteella haettaessa nimettävä harrastettava laji ja osoitettava harrastavansa tätä lajia. Lupaviranomaisen on huolellisesti arvioitava harrastuksesta esitettävä näyttö.

Pistooleihin, pienoispistooleihin, revolvereihin ja pienoisrevolvereihin ei tulisi myöntää lainkaan lupaa ensimmäisenä ampuma-aseena. Ampumaharrastus näillä ampuma-aseilla tulisi aloittaa ampumaseurojen ohjauksessa ampuma-aselain 88 §:ssä tarkoitettuna valvottuna käyttönä. Hankkimisluvan voisi saada ensimmäisenäkin ampuma-aseena sen jälkeen, kun henkilö on osoittanut vähintään vuoden jatkuneen aktiivisen harrastuksen. Harrastuksen aktiivisuus on osoitettava vähintään ampumaseuran todistuksella ja ampumapäiväkirjalla. Ampumaseuran todistuksen on oltava kahden henkilön allekirjoittama. Hallussapitolupa pistooliin, pienoispistooliin, revolveriin ja pienoisrevolveriin tulisi antaa aina määräaikaisena. Ensimmäiseen pistooliin, pienoispistooliin, revolveriin tai pienoisrevolveriin lupa tulisi antaa enintään kolmen vuoden pituisena. Tänä aikana annettavien kaikkien muidenkin edellä mainittuja asetyyppejä koskevien lupien tulisi olla määräaikaisia ja niiden voimassaolon tulisi päättyä samaan aikaan kuin ensimmäisen määräaikaisen luvan. Tämän jälkeen luvat annettaisiin määräajaksi, enintään kymmeneksi vuodeksi. Määräaikaisia lupia tulisi käyttää ottaen huomioon näiden asetyyppien ominaisuuksista yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle aiheutuva riski. Harkittaessa luvan antamista hakijalle yllämainittuihin ampuma-aseisiin on lupaviranomaisen aina pyydettävä tätä esittämään pyytämänsä itseään koskeva lääkärinlausunto. Lausunnosta pitää ilmetä se, onko henkilöllä sellainen psyykkinen sairaus tai mielenterveydellinen ongelma, johon liittyy vaara vahingoittaa itseään tai muita. Lausunto tulee pyytää mahdollisuuksien mukaan luvanhakijan hankkimaan siltä lääkäriltä, jolla on hakijan psyykkisen terveydentilan arvioimiseen parhaimmat edellytykset.

Käsitellessään itselataava kertatuli -tyyppisten pistoolien ja -pionoispistoolien sekä revolverien hankkimislupahakemuksia on lupaviranomaisen erityisen tarkasti selvitettävä, että ampuma-ase soveltuu hyvin haettuun käyttötarkoitukseen. Viranomaiskäyttöön tarkoitettujen ampuma-aseiden pienoispistooli-kaliiperisten versioiden ei tulisi katsoa soveltuvan hyvin ampumaurheiluun.

Ministeriö teettää yhtenäistämisohejen vaikuttavuudesta myöhemmin seurantatutkimuksen. Ennen sen valmistumista ministeriö kuitenkin määrää, että jakelussa mainitut toimittavat 10.10.2008 mennessä selvityksen siitä, miten luvan antamiseen ja peruuttamiseen liittyvät menettelyt vastaavat

yhtenäistämishojjeiden sisältöä ja miten lupien antamiseen ja peruuttamiseen liittyvät tehtävät on resursoitu. Sisäasiainministeriö ja kihlakuntien poliisilaitokset selvittävät aserekisteristä viime vuosina pistooleille, pienoispistooleille, revolvereille ja pienoisrevolvereille annetut luvat ja niiden antamisperusteet. Selvityksen tekemiseen tarvittavia menettelyjä koskeva tarkempi ohjaus annetaan erikseen.

Sisäasiainministeriö tarkentaa tätä ohjetta tarvittaessa.

Poliisiylijohtaja Mikko Paatero

Hallitusneuvos Jouni Laiho

JAKELU Lääninhallitukset
Helsingin kihlakunnan poliisilaitos

TIEDOKSI Sosiaali- ja terveysministeriö